

УДК 336.76:005.52+330.322

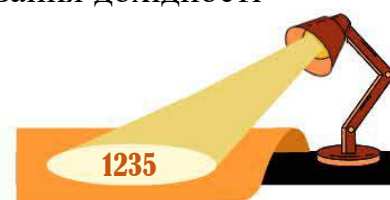
[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)-1235-1249](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15)-1235-1249)

Заїчко Ірина Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Національна академія статистики, обліку та аудиту, <https://orcid.org/0000-0002-6080-2059>

Олексин Артур Григорович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредитів, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, <https://orcid.org/0000-0002-4194-5962>

РОЗРОБКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ: ОСОБИСТІ ФІНАНСИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню формування особистих фінансів та інвестиційного портфеля через розробку стратегій інвестування на фондовому ринку, з акцентом на консервативні, збалансовані та агресивні підходи. Аналізується їхній вплив на досягнення фінансових цілей інвесторів із різним рівнем толерантності до ризику. Метою є дослідження основних типів інвестиційних стратегій та їхньої ролі у формуванні інвестиційного портфеля, а також оцінка ефективності активного та пасивного стилів управління для досягнення фінансових цілей інвесторів. Дослідження базується на аналізі економічної літератури, емпіричних даних щодо доходності активних фондів та структури інвестиційних портфелів. Використано методи порівняльного аналізу, класифікації стратегій за критеріями (горизонт інвестування, рівень ризику, стиль управління) та оцінки ефективності фінансових інструментів. Дані представлено у вигляді таблиць, що ілюструють доходність і склад портфелів. Встановлено, що консервативні стратегії забезпечують стабільність із доходністю 7–8%, але обмежені в потенціалі зростання. Збалансовані портфелі, комбінуючи ризиковані та безризикові активи, досягають доходності 10,5%, оптимізуючи співвідношення ризику та прибутку. Агресивні стратегії демонструють найвищу доходність (15%), але супроводжуються значними ризиками. Активне управління портфелем сприяє швидкій адаптації до ринкових змін, тоді як пасивне забезпечує стабільність із мінімальними витратами. Емпіричні дані підтверджують, що ефективність активних фондів залежить від категорії активів і собівартості управління, що необхідно враховувати при виборі стратегії. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу цифрових технологій, зокрема робоедвайзерів, на формування інвестиційних портфелів. Цікавим є аналіз адаптації стратегій до ринків, що розвиваються, та оцінка психологічних факторів, що впливають на вибір інвестиційних підходів. Розробка моделей прогнозування доходності

портфелів із урахуванням макроекономічних змін також становить науковий інтерес.

Ключові слова: особисті фінанси, інвестиційна стратегія, фондовий ринок, інвестиційний портфель, управління активами, фінансова грамотність.

Zaichko Iryna Candidate of economic sciences, associate professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, National Academy of Statistics, Accounting and Audit, <https://orcid.org/0000-0002-6080-2059>

Oleksyn Artur PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, <https://orcid.org/0000-0002-4194-5962>

DEVELOPING AN INVESTMENT STRATEGY ON THE STOCK MARKET: PERSONAL FINANCE AND INVESTMENT PORTFOLIO

Abstract. The article is devoted to the study of the formation of personal finances and investment portfolio through the development of investment strategies in the stock market, with an emphasis on conservative, balanced and aggressive approaches. Their impact on achieving the financial goals of investors with different levels of risk tolerance is analyzed. The aim is to study the main types of investment strategies and their role in the formation of an investment portfolio, as well as to assess the effectiveness of active and passive management styles in achieving investors' financial goals. The study is based on an analysis of economic literature, empirical data on the profitability of active funds and the structure of investment portfolios. The methods of comparative analysis, classification of strategies by criteria (investment horizon, risk level, management style) and assessment of the effectiveness of financial instruments are used. The data are presented in the form of tables illustrating the profitability and composition of portfolios. It is established that conservative strategies provide stability with a profitability of 7–8%, but are limited in growth potential. Balanced portfolios, combining risky and risk-free assets, achieve a return of 10.5%, optimizing the risk-return ratio. Aggressive strategies demonstrate the highest return (15%), but are accompanied by significant risks. Active portfolio management contributes to rapid adaptation to market changes, while passive provides stability with minimal costs. Empirical data confirm that the effectiveness of active funds depends on the asset category and management costs, which must be taken into account when choosing a strategy. Further research can be aimed at studying the impact of digital technologies, in particular robo-advisors, on the formation of investment portfolios. It is interesting to analyze the adaptation of strategies to emerging markets and assess psychological factors that influence the choice of investment approaches. The development of models for

predicting portfolio returns taking into account macroeconomic changes is also of scientific interest.

Keywords: personal finance, investment strategy, stock market, investment portfolio, asset management, financial literacy.

Постановка проблеми. Фінансова самостійність та здатність формувати довгострокові накопичення вже не розглядаються як винятковий прояв підприємливості, а стають невід’ємною складовою поведінки кожного економічно активного громадянина, що прагне зберегти та примножити власні заощадження. Одним із найбільш результативних способів досягнення таких цілей виступає формування інвестиційного портфеля через розробку персоналізованої інвестиційної стратегії на фондовому ринку.

Інвестування, як інструмент управління особистими фінансами, дозволяє не лише захистити кошти від інфляційного знецінення, а й забезпечити зростання капіталу завдяки прибутковості фінансових активів. У цьому контексті фондовий ринок постає як стратегічний простір для реалізації індивідуального фінансового плану, в межах якого доцільне поєднання різноманітних інструментів. Відсутність продуманої фінансової стратегії, зокрема стратегії інвестування, значною мірою ускладнює досягнення фінансової незалежності та життєвих цілей. При цьому однією з ключових проблем є не лише дефіцит знань, а й нерозуміння необхідності постановки конкретних фінансових цілей, які могли б визначати раціональне використання грошових ресурсів. Адже лише за наявності чітких цільових орієнтирів можливо побудувати ефективну систему накопичення, інвестування та капіталізації особистих активів. Така основа потребує комплексного бачення, що передбачає багаторівневе планування з урахуванням індивідуальних особливостей, фінансового стану, толерантності до ризику та часових горизонтів кожного інвестора. Оскільки будь-яка економічна діяльність супроводжується ризиками, ефективне інвестування потребує обґрунтованого підходу до формування інвестиційного портфеля, заснованого на принципах диверсифікації, збалансованості та адаптивності до змін зовнішнього середовища. Саме тому розробка інвестиційної стратегії на фондовому ринку стає ключовим напрямом дослідження, яке має на меті обґрунтувати підходи до формування особистого інвестиційного портфеля як інструменту стратегічного управління фінансами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Згідно з позицією дослідників Пшик Б. [5] та Яшар Б. [17], розвиток цифрової економіки спричиняє глибоку зміну бізнес-процесів, внаслідок чого зростає роль індивідуальних інвесторів у системі фінансових рішень. Перехід до постіндустріального етапу світового господарства, про що згадує Алсабхан В. [8], створює передумови для формування нових парадигм інвестування, у яких ключову роль відіграє персоналізована інвестиційна стратегія.

Формування інвестиційної стратегії, за результатами низки досліджень, розглядається як системний процес розробки детального плану дій, який має забезпечити ефективність діяльності інвестора на ринку капіталів. Як наголошує Кальний С. В. та Степанова А. А. [3], інвестиційна стратегія покликана визначити основні параметри інвестування: стратегічні цілі, форми участі на ринку, підходи до формування інвестиційного капіталу, а також методи управління фінансовими ресурсами, що дозволяють адаптувати поведінку інвестора до змін ринкової кон'юнктури. Однак він також звертає увагу на обмеженість традиційних методик у часи фінансової нестабільності, підкреслюючи їхню недостатню ефективність щодо оптимального розподілу обмежених ресурсів. Значна частина сучасних публікацій акцентує увагу на необхідності поєднання доходності та ризиків в єдину збалансовану систему прийняття фінансових рішень. Так, Хоу Й. [10] підкреслює, що фундаментальною властивістю будь-якої інвестиційної стратегії є безпосередній зв'язок між рівнем ризику та очікуваною прибутковістю, що зумовлює необхідність пошуку оптимального балансу, або так званої «золотої середини», яка дозволяє максимізувати дохід за умов прийняттого рівня ризику.

Вже Кадол Л., Курінний С. [2] у своєму дослідженні звертають увагу на те, що зростання економіки напряму залежить від ефективності інвестиційної діяльності, включаючи ті інструменти, які застосовуються приватними інвесторами для досягнення особистого фінансового добробуту. У цьому контексті особливої актуальності набуває питання фінансової самостійності громадян, які, як підкреслює Негі П., Джайсвал А. [15], дедалі частіше змушені самостійно приймати інвестиційні рішення в умовах мінливої ринкової кон'юнктури та обмеженої інформаційної підтримки. Саме тому актуальним є подальше наукове осмислення процесу формування індивідуального інвестиційного портфеля, що ґрунтується на системному підході до управління особистими фінансами з урахуванням новітніх тенденцій розвитку фінансового середовища.

Мета статті. Мета статті – дослідити процеси утворення особистих фінансів і формування інвестиційного портфеля на засадах відбору оптимальної інвестиційної стратегії на фондовому ринку.

Виклад основного матеріалу. В практиці управління особистими фінансами, що дедалі більше інтегрується з інструментами фондового ринку, особливу увагу приділяють питанням формування інвестиційного портфеля, який має відповідати не лише рівню фінансової грамотності інвестора, але й його індивідуальним потребам, цілям та толерантності до ризику. В економічній літературі та фінансовій аналітиці виокремлюється три класичних типи інвестиційних стратегій, кожна з яких має власну логіку побудови портфеля: консервативну, агресивну та збалансовану.

Консервативний тип інвестиційного портфеля передбачає мінімальний рівень ризику, оскільки основу його активів складають передусім державні цінні папери, які, попри відносно низьку прибутковість, забезпечують високу

стабільність та прогнозованість. Додатково до них можуть входити корпоративні облігації та акції великих стабільних компаній з низькою волатильністю, що дозволяє сформувати надійний, хоча й менш дохідний, інструмент довгострокового накопичення капіталу. Основною загрозою для такого портфеля є дефолт емітента, переважно держави, що унеможливорює обслуговування боргових зобов'язань. Цей тип стратегії особливо підходить для інвесторів, які ставлять за мету збереження капіталу та його поступове зростання в умовах низької економічної турбулентності [9, с. 165].

На противагу цьому, агресивна стратегія базується на формуванні портфеля із активів, що мають високий потенціал прибутковості, проте супроводжуються значними ризиками. У таких портфелях часто переважають акції компаній з недооціненими активами, фінансові деривативи, зокрема ф'ючерси, а також криптовалюти, тобто інструменти, які є вразливими до коливань ринку, але водночас дають змогу досягти значних фінансових результатів за короткий проміжок часу. Такий підхід вимагає не лише високого рівня готовності до втрат, а й глибоких знань у сфері фінансового аналізу та постійного моніторингу ринку.

Третій тип це збалансований інвестиційний портфель, і він орієнтований на досягнення помірної прибутковості за умов помірної ризику. Цей варіант передбачає поєднання елементів як консервативного, так і агресивного підходів, і, відповідно, в його структурі присутні як стабільні облігації, так і частка більш ризикованих активів, що дозволяє підтримувати належний рівень доходу та водночас убезпечити інвестора від надмірних втрат у разі несприятливих ринкових змін.

Аналіз емпіричних досліджень дозволяє зробити висновок, що попри наявність чіткої типології, реальні інвестори здебільшого формують власні портфелі, виходячи з суб'єктивних міркувань, емоційних уподобань, наявного доступу до інформаційних ресурсів та особистого досвіду. У сучасних умовах демократизації доступу до біржових платформ, зростання популярності роботизованих радників (робоедвайзерів), а також широкої доступності аналітичної літератури, навіть особи без глибоких знань у сфері фінансів можуть самостійно розпочати інвестування. Однак, як показує практика, поєднання особистої активності з ретельним дослідженням ринку та оцінкою привабливості окремих фінансових інструментів дозволяє досягти значно вищого рівня ефективності управління особистими фінансами та формування інвестиційного портфеля на основі стратегічного підходу [16, с. 122].

У процесі формування особистих фінансів і побудови інвестиційного портфеля на основі розробленої стратегії інвестування на фондовому ринку ключовим є усвідомлений вибір підходу до досягнення фінансових цілей, оскільки саме він визначає не лише динаміку зростання капіталу, але й потенційні ризики, пов'язані з інвестуванням. Варто підкреслити, що не існує лінійної чи однозначної залежності між швидкістю досягнення результату та обраною стратегією: зокрема, агресивні інвестиційні моделі, хоча й передба-

чають вищу очікувану дохідність, можуть за несприятливих умов не лише звести до нуля потенційний прибуток, а й спричинити реальні фінансові втрати [3].

Серед найпоширеніших цілей, що фігурують у практиці особистого фінансового планування, варто виокремити кілька стратегічних напрямів, які, попри різні формулювання, зводяться до необхідності накопичення або примноження певної грошової суми у встановлений період часу. Зокрема, йдеться про створення пенсійного або рентного капіталу, забезпечення фінансової незалежності, підготовку фінансової бази для здобуття освіти дітьми, інвестування з метою придбання нерухомості, захист наявних активів від інфляційного знецінення, а також прагнення отримати прибуток, який би перевищував прибутковість традиційних банківських депозитів. Усі ці цілі орієнтовані на нарощення вартості особистого капіталу, і конкретні їхні параметри як то строки, суми, рівень ризику і встановлюються самим інвестором, який, у свою чергу, обирає відповідні фінансові інструменти згідно з власною стратегією (рис. 1.).

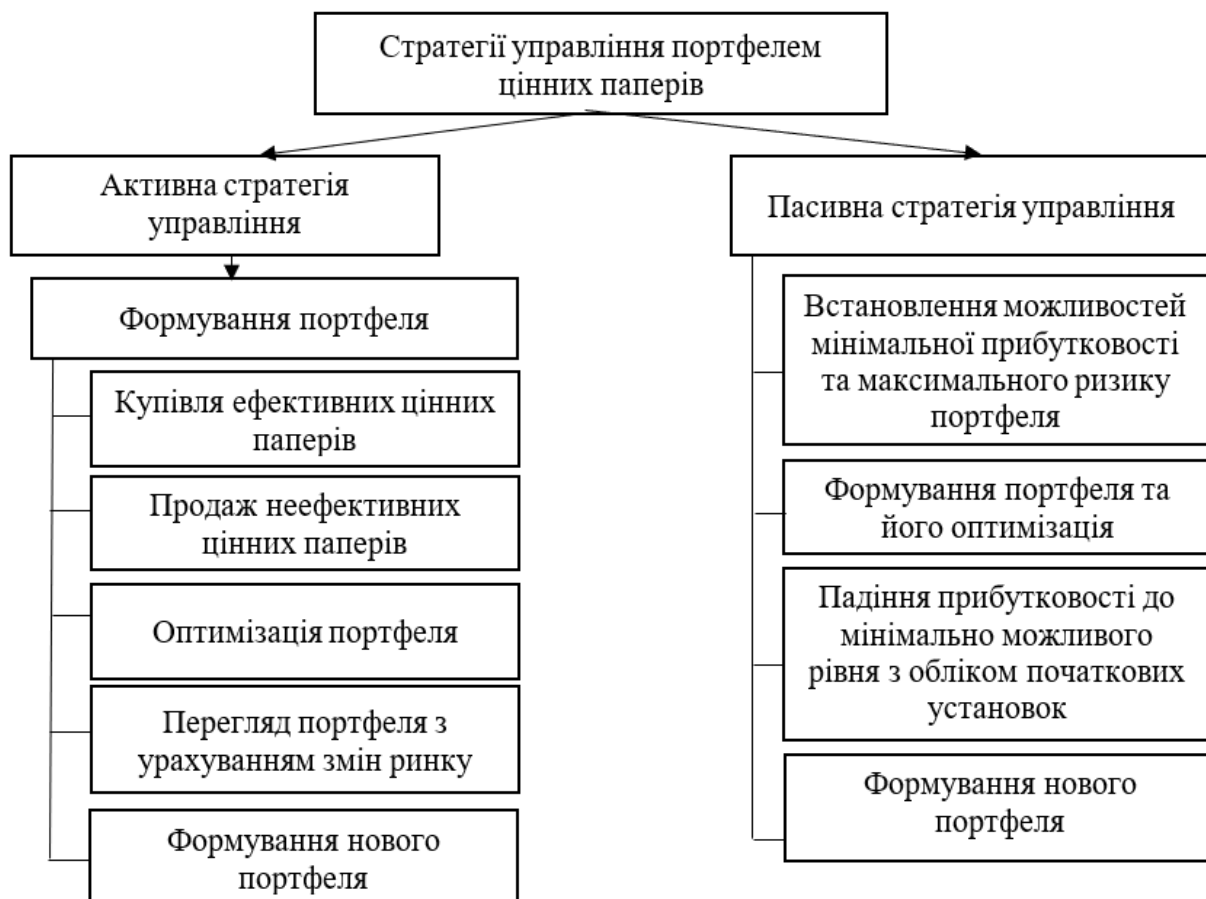

Рис. 1. Послідовність етапів реалізації інвестиційної стратегії управління особистим портфелем на фондовому ринку (удосконалено авторами на основі [2, 14])

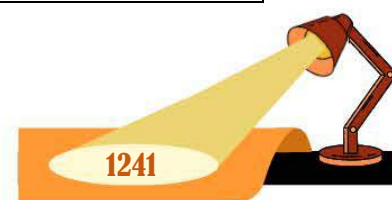
Активна стратегія управління передбачає постійний моніторинг фінансового ринку, оперативне реагування на його зміни та часту зміну складу активів у портфелі задля максимізації прибутковості. Основною метою такого стилю управління є не просто утримання активів, а прогнозування потенційного доходу шляхом активного аналізу ситуації на ринку, відбору цінних паперів з найкращими перспективами та визначення оптимального моменту для купівлі або продажу. Ця стратегія, по суті, базується на динамічній адаптації до зовнішніх та внутрішніх змін у ринковому середовищі. В межах активного підходу неліквідні або малоприбуткові інструменти оперативно замінюються на активи з високим потенціалом прибутковості. Подібна стратегія потребує глибокої ринкової експертизи, постійного доступу до актуальної інформації, проведення складного технічного й фундаментального аналізу та значної кількості біржових операцій. Зазвичай її реалізацією займаються професійні учасники ринку, зокрема банківські установи, інвестиційні компанії, фонди або портфельні менеджери з високим рівнем кваліфікації [1, с. 90].

Натомість пасивна стратегія управління інвестиційним портфелем орієнтована на довгострокове збереження капіталу із мінімальним втручанням у його структуру. Основною її метою є досягнення стабільного доходу при мінімальних ризиках та витратах на обслуговування портфеля. Така стратегія спирається на припущення, що ринок є ефективним, тобто вся наявна інформація вже закладена в ціну активів, і отже, спроби «переграти» ринок є недоцільними. Інвестори, які обирають цей підхід, зазвичай зосереджуються на інструментах з високим рівнем надійності, таких як державні облігації, акції «блакитних фішок» або стабільні дивідендні компанії. Характерними рисами пасивного стилю є консерватизм, тривалий інвестиційний горизонт, простота управління (наприклад, через придбання індексних або біржових фондів), а також орієнтація на збереження капіталу від інфляційних втрат (табл. 1.).

Таблиця 1

Класифікація стратегій формування та управління інвестиційним портфелем на фондовому ринку сформовано авторами на основі [4, 13])

Критерії	Вид стратегії	Коротка характеристика
Горизонт інвестування	Довгострокова	Стратегія передбачає інвестування з горизонтом від кількох років. Інвестори обирають її для стабільного зростання капіталу, враховуючи довгострокові ринкові тенденції.
	Середньострокова	Охоплює період від кількох місяців до 1–2 років. Підходить для інвесторів, які прагнуть балансу між швидкими результатами та стабільністю.
	Короткострокова	Характеризується горизонтом від кількох днів до кількох місяців. Використовується для швидкого отримання прибутку за умов високої ринкової активності.

Суб'єкт інвестування	Самостійне управління	Інвестор самостійно формує та управляє портфелем, аналізуючи ринок і приймаючи інвестиційні рішення.
	Довірче управління	Інвестор передає управління портфелем професійним учасникам ринку (інвестиційні фонди, фінансові організації), які діють на трастових умовах.
Рівень ризику	Консервативна	Спрямована на збереження капіталу через вкладення в стабільні активи (державні облигації, банківські депозити, золото). Ризик мінімальний, прибуток стабільний, але низький.
	Збалансована	Поєднує ризиковані та безризикові активи (акції великих компаній, державні та корпоративні облигації). Популярна серед інвесторів, які шукають компроміс між ризиком і прибутковістю.
	Агресивна (спекулятивна)	Орієнтована на високий прибуток за умов високого ризику. Включає волатильні активи (акції, ф'ючерси, валюту). Підходить для досвідчених інвесторів із високою толерантністю до втрат.
Стиль управління	Активна	Передбачає постійний моніторинг ринку, швидку купівлю прибуткових активів і продаж менш ефективних. Вимагає значних зусиль у ринковому аналізі та торгівлі.
	Пасивна	Базується на купівлі активів із їх довгостроковим утриманням. Мінімізує активне втручання в управління портфелем.
	Активно-пасивна	Комбінує активний і пасивний підходи: 70% портфеля – пасивні активи, 30% – активні. Часто застосовується для диверсифікації стратегій через формування кількох портфелів.

З-поміж інструментів активної стратегії виокремлюються кілька популярних методів [11]:

– інвестування за вартістю, що передбачає використання фундаментального аналізу для виявлення недооцінених активів із довгостроковим потенціалом;

– інвестування в зростання, яке фокусується на швидко зростаючих галузях та компаніях із високим темпом розширення; – секторна ротація, при якій здійснюється перерозподіл капіталу між різними галузями економіки залежно від очікуваних тенденцій;

підхід «знизу вгору», що орієнтується на аналіз окремих компаній з ігноруванням макроекономічних чинників.

Незважаючи на протилежність активного та пасивного стилів управління, обидва підходи залишаються актуальними й ефективними для певних

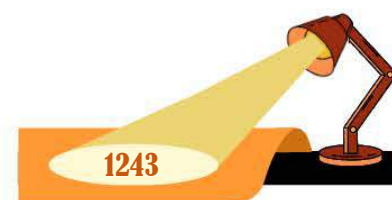
груп інвесторів, залежно від їхніх цілей, фінансових можливостей, очікувань щодо доходу та рівня готовності до ризику. Вибір між цими стратегіями повинен здійснюватися з урахуванням таких чинників, як розмір капіталу, фінансова ціль, термін інвестування, рівень кваліфікації інвестора, толерантність до ризику та бажана дохідність, що дозволяє сформувати раціональну індивідуальну модель управління особистими фінансами на основі інвестиційної стратегії на фондовому ринку.

Значною мірою рівень інвестиційної активності населення визначається наявністю можливостей для систематичного накопичення коштів. Навіть у разі використання консервативних механізмів, таких як банківські депозити чи ощадні рахунки, ефективність управління особистими фінансами зростає, адже завдяки цим інструментам зберігається хоча б часткова купівельна спроможність капіталу та формується базовий рівень доходу, що може бути реінвестований. Саме тому до початку безпосереднього інвестування важливо здійснити кілька підготовчих кроків, що мають фундаментальне значення для забезпечення стійкості та послідовності у досягненні поставлених цілей (табл. 2.).

Таблиця 2

**Ефективність активних інвестиційних фондів у контексті
формування інвестиційного портфеля на фондовому ринку, у %
(сформовано авторами)**

Категорія фондів	1 рік	3 роки	5 років	10 років	15 років	20 років	10 років (найнижча собівартість)	10 років (найвища собівартість)
Великі компанії (збалансовані)	46,8	39,5	30,7	12,7	8,5	10,4	18,6	9,3
Великі компанії (цінність)	49,1	34,3	34,5	12,2	7,2	12,8	16,7	13,1
Великі компанії (зростання)	53,2	35,7	25,6	11,2	2,1	4,9	14,6	3,4
Середні компанії (збалансовані)	48,7	57,8	37,0	15,2	17,8	10,3	22,7	4,3
Середні компанії (цінність)	45,4	30,2	45,9	7,5	7,8	20,4	5,3	0,0
Середні компанії (зріст)	33,6	43,4	55,6	38,9	23,1	-	38,1	29,5
Малі компанії (збалансовані)	57,1	55,7	44,2	25,5	24,9	21,3	35,1	30,0
Малі компанії (цінність)	34,3	38,8	41,0	25,0	18,8	22,0	33,3	28,6
Малі компанії (зростання)	30,1	33,3	51,5	41,3	28,2	16,7	50,0	40,5
Міжнародні великі компанії (збалансовані)	45,9	32,6	40,8	24,9	23,3	21,6	33,3	21,6

Категорія фондів	1 рік	3 роки	5 років	10 років	15 років	20 років	10 років (найнижча собівартість)	10 років (найвища собівартість)
Ринки, що розвиваються (диверсифіковані)	44,8	27,6	36,6	25,7	27,3	-	35,3	22,9
Європейські акції	35,3	26,7	40,0	13,6	27,3	21,4	20,0	0,0
Нерухомість	71,1	77,1	62,5	50,9	29,2	-	50,0	36,4
Облігації середньої тривалості (основні)	56,9	50,9	41,4	34,0	26,9	14,2	53,8	24,1
Корпоративні облігації	49,0	17,0	16,1	57,5	59,3	-	50,0	75,0
Високодохідні облігації	51,1	45,3	44,1	32,5	-	-	43,3	11,8

Перш за все, необхідно створити фінансовий резерв, який дозволить покрити ризики можливих втрат у разі невдалої реалізації інвестиційного плану. Далі – окреслити чіткі фінансові орієнтири, що передбачає формування довгострокових цілей і відповідних стратегій управління наявними та потенційними ресурсами. І, нарешті, слід здійснити грамотний вибір фінансових інструментів, що відповідатимуть рівню очікуваної прибутковості, терміну інвестування та індивідуальному ризик-профілю інвестора, з подальшим формуванням диверсифікованого інвестиційного портфеля.

У процесі розробки ефективної інвестиційної стратегії як ключового інструменту формування особистих фінансів та побудови індивідуального інвестиційного портфеля на фондовому ринку, важливим аналітичним підґрунтям є класифікація стратегій за стилем управління. У цьому контексті прийнято розрізняти дві принципово різні моделі – активну та пасивну, які мають різні підходи до прийняття рішень, управління ризиками та очікуваної доходності [12].

Відповідно до запропонованої класифікації, активна інвестиційна стратегія безпосередньо пов'язана з постійним моніторингом та оперативною оптимізацією структури інвестиційного портфеля, що реалізується через регулярні операції купівлі та продажу фінансових активів. Такий підхід передбачає глибоке занурення інвестора в процеси, що відбуваються на фондовому ринку, постійну оцінку ефективності наявних інструментів та своєчасне ухвалення рішень з урахуванням ринкових тенденцій. Натомість пасивна стратегія управління портфелем не потребує високого рівня активності з боку інвестора, оскільки її суть полягає у довгостроковому утриманні відібраних активів без частих змін їхньої структури; перебалансування здійснюється лише у випадках істотного падіння прибутковості або втрати ліквідності окремих фінансових інструментів [7, с. 197].

З огляду на те, що фондовий ринок є надзвичайно динамічним і схильним до постійних змін, особливо в умовах політичної та економічної

нестабільності, спричиненої, зокрема, міжнародними санкціями, інвестування капіталу стало не лише способом збереження купівельної спроможності особистих коштів, а й ефективним механізмом їх примноження. Утім, неправильний вибір інвестиційної стратегії, що не відповідає рівню обізнаності, цілям чи фінансовим можливостям інвестора, може призвести не лише до втрати очікуваного прибутку, а й до істотного зменшення початково вкладеного капіталу, що свідчить про критичну важливість стратегічного планування при формуванні особистих фінансів через фондовий ринок (табл. 3.).

Таблиця 3

Склад та дохідність інвестиційних портфельів для формування особистих фінансів на фондовому ринку (сформовано авторами)

Тип портфеля	Склад портфеля	Акції та депозитарні розписки	Корпоративні облигації	Державні облигації	Загальна дохідність портфеля, %
Консервативний	Частка, %	–	60,00	40,00	7,00
	Дохідність, %	–	8,00	5,50	
Помірно-раціональний	Частка, %	50,00	50,00	–	10,50
	Дохідність, %	15,00	8,00	–	
Раціональний	Частка, %	90,00	–	–	15,00
	Дохідність, %	15,00	–	–	

На сьогодні існує широкий спектр інвестиційних стратегій, класифікація яких ґрунтується на різних критеріях – від часових горизонтів інвестування до рівня ризикованості, фінансових цілей та ступеня активності управління. При цьому слід зазначити, що незалежно від характеру дій або конкретного набору поставлених цілей, питання вибору стилю управління портфелем залишається одним із ключових для кожного інвестора. Саме тому активні та пасивні моделі управління продовжують залишатися актуальними, обслуговуючи різні сегменти ринку з урахуванням фінансового профілю та психологічної схильності до ризику [6, с. 162].

Активна стратегія управління інвестиційним портфелем передбачає високий ступінь залученості інвестора, необхідність наявності глибоких знань про інструменти фондового ринку, готовність до швидких змін ринкової ситуації, а також наявність значного інвестиційного капіталу для оперативного здійснення торгових операцій. Такий підхід здатний забезпечити вищу дохідність порівняно з пасивною моделлю, однак він вимагає відповідного рівня ресурсів і фінансової дисципліни, що обмежує його застосування переважно колом досвідчених інвесторів або професійних фінансових установ. На

відміну від цього, пасивна стратегія управління портфелем є найбільш поширеною серед широкого кола інвесторів, оскільки вона не потребує значного обсягу аналітичної роботи, частих рішень та високих фінансових витрат. Цей підхід базується на концепції довгострокового інвестування у надійні активи, що дозволяє інвестору розраховувати на стабільне зростання капіталу без необхідності постійного втручання. Вкладення, зроблені за такою стратегією, зазвичай залишаються незмінними протягом тривалого періоду, після якого інвестор може отримати значний дохід із мінімальними управлінськими витратами та відносно невисокими ризиками.

Висновки. Проаналізовано сучасні підходи до класифікації інвестиційних стратегій, внаслідок чого виділено дві основні моделі управління: активну та пасивну. Встановлено, що активна стратегія передбачає постійне реагування на зміни на фінансовому ринку, часту купівлю-продаж активів, потребу у регулярному аналізі та значних ресурсах. Натомість пасивна стратегія орієнтована на тривале утримання стабільних активів, мінімальне коригування портфеля та скорочення витрат на його обслуговування. Досліджено ефективність різних типів інвестиційних портфелів: консервативного, помірно-раціонального та раціонального, залежно від їхнього складу та рівня доходу. Виявлено пряму залежність між рівнем ризику та очікуваною дохідністю. Зокрема, найбільш стабільні результати демонструють портфелі, побудовані на державних облігаціях та низьковолатильних корпоративних цінних паперах. У той же час максимальний прибуток може бути досягнутий за допомогою включення високоризикових активів, таких як акції компаній на стадії зростання або інструменти фондового ринку для малого бізнесу.

Розроблено модель послідовних етапів реалізації інвестиційної стратегії, яка включає формування фінансової подушки безпеки, визначення цілей інвестування, вибір стилю управління портфелем та добір відповідних фінансових інструментів з урахуванням принципів диверсифікації ризиків. Запропоновано практичні рекомендації щодо використання класифікаційних критеріїв інвестиційних стратегій за такими параметрами, як строк інвестування, суб'єкт управління, рівень ризику та стиль управління. Це дає змогу розробляти персоналізовані підходи до планування особистих фінансів. Обґрунтовано, що активні інвестиційні стратегії доцільно використовувати переважно кваліфікованим інвесторам або інституційним учасникам ринку, тоді як для середнього інвестора більш доцільним вибором є пасивна стратегія, яка менш трудомістка та коштовна.

Література:

1. Заїчко І. В., Різник Д. В., Яценко О. В. Інвестиційні фонди і їхня роль на фондовому ринку: ETF, взаємні фонди, хедж-фонди. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. №1. С. 85–95. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2024-1-6>

2. Кадол Л. В., Курінний С. В. Фактори інвестиційної привабливості України. *Бізнес-навігатор*. 2024. № 86. С. 25–30. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-4>
3. Кальний С. В., Степанова А. А. Трансформація системи інститутів спільного інвестування в умовах глобальних викликів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Вип. 48. С. 25–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-48-5>
4. Кузьмінський В. З., Коваль А. Інвестиційні фонди на ринку цінних паперів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 4(76). С. 30–37. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-30-37>
5. Пшик Б. І. Інформаційна прозорість крізь призму ESG-принципів як сучасний імператив залучення інвестицій у розвиток компаній. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. С. 14–20. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.14>
6. Хвіст В. В. Розвиток підходів до підвищення ролі фінансового ринку у забезпеченні інвестиційної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 22. С. 159–165. DOI: [10.32702/2306-6814.2023.22.159](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.22.159)
7. Шморгун І. Ю. Сучасні тенденції розвитку процесів сталого міжнародного портфельного інвестування. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. С. 196–198. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-67>
8. Alsabhan W. Human–Computer Interaction with a Real-Time Speech Emotion Recognition with Ensembling Techniques 1D Convolution Neural Network and Attention. *Sensors*. 2023. №23(3). p. 1386. <https://doi.org/10.3390/s23031386>.
9. Filip D. The growth of the investment fund industry in the context of economic changes. In: Raczkowski K., editor. *Challenges in the Global Economy*. Warsaw: UKSW Publishing House; 2024. p. 156–176.
10. Hou Y. The determinants of the successful value investment. *SHS Web of Conferences*. 2024. №193. pp. 01012. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202419301012>
11. Indira D., Sah V., Tanvi P., Deepika P. S., Reddy P. A. A study on the importance of mutual funds as an investment tool. *E3S Web of Conferences*. 2024. Vol. 552. Article 01001. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455201001>
12. Makedon V., Kostyshyna T., Tuzhyllkina O., Stepanova L., Filippov V. Ensuring the efficiency of integration processes in the international corporate sector on the basis of strategic management. *Academy of Strategic Management Journal*. 2019. №18(Special Issue 1). <https://www.abacademies.org/articles/Ensuring-the-efficiency-of-integration-processes-in-the-international-corporate-sector-on-the-basis-of-strategic-management-1939-6104-18-SI-1-452.pdf>
13. Makedon V., Trachova D., Myronchuk V., Opalchuk R., Davydenko O. The development and characteristics of sustainable finance. In A. Hamdan (Ed.), *Achieving sustainable business through AI, technology education and computer science (Studies in Big Data)*. 2024. Vol. 163. pp. 373–382. https://doi.org/10.1007/978-3-031-73632-2_31
14. Minimol M. Impact investing: A bibliometric analysis of scientific literature. *Cogent Business & Management*. 2024. №11(1). pp. 2377867. <https://doi.org/10.1080/23311975.2024.2377867>
15. Negi P., Jaiswal A. Sustainable bonds as a sustainable financial instrument: thematic insights and future prospects. *Qualitative Research in Financial Markets*. 2024. Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/QRFM-01-2024-0018>
16. Pajak K., Omelyanenko V., Makedon V., Shevchenko V., Ovcharenko I. (). Raising the level of financial security of the enterprise based on the basic risks differentiation. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020. No 10(1). pp. 115-130. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1\(9\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1(9)).
17. Yaşar B. Impact investing: A review of the current state and opportunities for development. *Istanbul Business Research*. 2021. №50(1). pp. 177–196. <https://doi.org/10.26650/ibr.2021.51.0117>

References:

1. Zaichko, I. V., Riznyk, D. V., Yatsenko, O. V. (2024). Investytsiini fondy i yikhnia rol na fondovomu rynku: ETF, vzaiemni fondy, khedzh-fondy [Investment funds and their role in the stock market: ETF, mutual funds, hedge funds]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky - Economics, finance, management: current problems of science and practice*, 1, 85–95. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2024-1-6>. [in Ukrainian].
2. Kadol, L. V., Kurinnyi, S. V. (2024). Faktory investytsiinoi pryvabyvosti Ukrainy [Factors of Ukraine's investment attractiveness]. *Biznes-navigator - Business Navigator*, 86, 25–30. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-4>. [in Ukrainian].
3. Kalnyi, S. V., Stepanova, A. A. (2023). Transformatsiia systemy instytutiv spilnogo investuvannia v umovakh hlobalnykh vyklykiv [Transformation of the system of collective investment institutions under global challenges]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu - Scientific Bulletin of UzhNU*, 48, 25–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-48-5>. [in Ukrainian].
4. Kuzminskyi, V. Z., Koval, A. (2024). Investytsiini fondy na rynku tsinnykh papieriv [Investment funds in the securities market]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK» - Academic documentation of KROK University*, 4(76), 30–37. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-30-37>. [in Ukrainian].
5. Pshyk, B. I. (2024). Informatsiina prozorist kriz pryzmu ESG-pryntsyypiv yak suchasnyi imperatyv zaluchennia investytsii u rozvytok kompanii [Information transparency through the prism of ESG principles as a modern imperative for attracting investments in company development]. *Investytsii: praktyka ta dosvid - Investments: practice and experience*, 12, 14–20. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.14>. [in Ukrainian].
6. Khvist, V. V. (2023). Rozvytok pidkhodiv do pidvyshchennia roli finansovoho rynku u zabezpechenni investytsiinoi bezpeky derzhavy [Development of approaches to increasing the role of the financial market in ensuring the investment security of the state]. *Investytsii: praktyka ta dosvid - Investments: practice and experience*, 22, 159–165. DOI: 10.32702/2306-6814.2023.22.159. [in Ukrainian].
7. Shmorgun, I. Yu. (2024). Suchasni tendentsii rozvytku protsesiv staloho mizhnarodnoho portfelnoho investuvannia [Modern trends in the development of sustainable international portfolio investment processes]. *Ekonomika ta suspilstvo - Economy and society*, 70, 196–198. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-67>. [in Ukrainian].
8. Alsabhan, W. (2023). Human–Computer Interaction with a Real-Time Speech Emotion Recognition with Ensembling Techniques 1D Convolution Neural Network and Attention. *Sensors*, 23(3), 1386. <https://doi.org/10.3390/s23031386>.
9. Filip, D. (2024). The growth of the investment fund industry in the context of economic changes. In K. Raczkowski (Ed.), *Challenges in the Global Economy* (pp. 156–176). UKSW Publishing House.
10. Hou Y. The determinants of the successful value investment. SHS Web of Conferences. 2024. №193. Article 01012. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202419301012>
11. Indira, D., Sah, V., Tanvi, P., Deepika, P. S., & Reddy, P. A. (2024). A study on the importance of mutual funds as an investment tool. E3S Web of Conferences, 552, Article 01001. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455201001>
12. Makedon, V., Kostyshyna, T., Tuzhylkina, O., Stepanova, L., & Filippov, V. (2019). Ensuring the efficiency of integration processes in the international corporate sector on the basis of strategic management. *Academy of Strategic Management Journal*, 18(Special Issue 1). <https://www.abacademies.org/articles/Ensuring-the-efficiency-of-integration-processes-in-the-international-corporate-sector-on-the-basis-of-strategic-management-1939-6104-18-SI-1-452.pdf>

13. Makedon, V., Trachova, D., Myronchuk, V., Opalchuk, R., & Davydenko, O. (2024). The development and characteristics of sustainable finance. In A. Hamdan (Ed.), *Achieving sustainable business through AI, technology education and computer science (Studies in Big Data, Vol. 163, pp. 373–382)*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-73632-2_31
14. Minimol, M. (2024). Impact investing: A bibliometric analysis of scientific literature. *Cogent Business & Management*, 11(1), 2377867. <https://doi.org/10.1080/23311975.2024.2377867>
15. Negi, P., & Jaiswal, A. (2024). Sustainable bonds as a sustainable financial instrument: Thematic insights and future prospects. *Qualitative Research in Financial Markets. Advance online publication*. <https://doi.org/10.1108/QRFM-01-2024-0018>
16. Pajak, K., Omelyanenko, V., Makedon, V., Shevchenko, V., Ovcharenko, I. (2020). Raising the level of financial security of the enterprise based on the basic risks differentiation. *Journal of Security and Sustainability Issues*, №10(1), 115-130. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1\(9\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1(9)).
17. Yaşar, B. (2021). Impact investing: A review of the current state and opportunities for development. *Istanbul Business Research*, 50(1), 177–196. <https://doi.org/10.26650/ibr.2021.51.0117>